

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

ĐỒNG VĂN LƯU

**ĐÁNH GIÁ KHẢ NĂNG THÍCH NGHI,
SỨC SẢN XUẤT CỦA ĐÀ ĐIỀU NUÔI THỊT
VÀ SINH SẢN TẠI BẮC KẠN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ NÔNG NGHIỆP

THÁI NGUYÊN - 2014

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM**

ĐỒNG VĂN LƯU

**ĐÁNH GIÁ KHẢ NĂNG THÍCH NGHI,
SỨC SẢN XUẤT CỦA ĐÀ ĐIỀU NUÔI THỊT
VÀ SINH SẢN TẠI BẮC KẠN**

**Chuyên ngành: Chăn nuôi
Mã số: 60.62.01.05**

LUẬN VĂN THẠC SĨ NÔNG NGHIỆP

**Người hướng dẫn khoa học: 1. TS. DƯƠNG MẠNH HÙNG
2. PGS. TS. PHAN ĐÌNH THẨM**

THÁI NGUYÊN - 2014

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các số liệu trong luận văn hoàn toàn trung thực do chúng tôi, cũng như sự hợp tác tập thể trong và ngoài cơ quan khảo sát nghiên cứu và chưa được công bố trong bất kỳ công trình nào khác. Các thông tin trích dẫn trong luận văn đều được ghi rõ nguồn gốc.

Tôi hoàn toàn chịu trách nhiệm về những số liệu trong luận văn này.

Thái Nguyên, tháng   năm 2014

Tác giả

Đông Văn Lưu

LỜI CẢM ƠN

Trong thời gian học tập, nghiên cứu và thực hiện đề tài tốt nghiệp, ngoài sự nỗ lực của bản thân tôi còn nhận được rất nhiều sự quan tâm giúp đỡ quý báu của Nhà trường, các thầy giáo, cô giáo và các bạn đồng nghiệp.

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn trân trọng tới **TS. Dương Mạnh Hùng, PGS.TS. Phan Đình Thắm** đã động viên, hướng dẫn và chỉ bảo tận tình cho tôi trong suốt thời gian làm luận văn tốt nghiệp.

Tôi rất biết ơn Trang trại chăn nuôi đà điểu Mỹ Thanh, huyện Bạch Thông, tỉnh Bắc Kạn đã giúp đỡ tạo mọi điều kiện về thời gian và vật chất cho tôi học tập, triển khai đề tài và bảo vệ luận văn.

Tôi xin chân thành cảm ơn Lãnh đạo trường Đại học Nông Lâm, các Thầy Cô giáo Khoa Chăn nuôi thú y, Phòng Quản lý đào tạo sau đại học Trường Đại học Nông Lâm Thái Nguyên đã tạo điều kiện cho tôi nghiên cứu và bảo vệ thành công luận văn này.

Nhân dịp hoàn thành luận văn, một lần nữa tôi xin được bày tỏ lòng biết ơn chân thành tới các thầy cô giáo, các bạn bè đồng nghiệp cùng người thân đã động viên, tạo điều kiện giúp đỡ tôi trong suốt quá trình học tập, nghiên cứu thực hiện đề tài và hoàn thành luận văn.

Xin chân thành cảm ơn!

Thái Nguyên, tháng   năm 2014

Tác giả

Đông Văn Lưu

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	vii
DANH MỤC CÁC HÌNH.....	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Sự cần thiết phải tiến hành đề tài nghiên cứu	1
2. Mục tiêu của đề tài	2
3. Tính mới của đề tài.....	3
4. Ý nghĩa khoa học	3
5. Ý nghĩa thực tiễn	3
Chương 1. TỔNG QUAN TÀI LIỆU	4
1.1. Cơ sở khoa học của đề tài	4
1.1.1. Nguồn gốc và phân loại đà điểu.....	4
1.1.2. Nuôi đà điểu trên thế giới và ở Việt Nam.....	6
1.1.3. Điều kiện tự nhiên và đặc điểm kinh tế xã hội của Bắc Kạn.....	9
1.1.4. Sự thích nghi và các yếu tố ảnh hưởng đến thích nghi của gia súc, gia cầm	11
1.1.5. Một số đặc điểm về sinh lý sinh dục và sinh sản.....	14
1.1.6. Một số đặc điểm về sinh trưởng và khả năng sản xuất thịt.....	20
1.1.7. Sử dụng các sản phẩm của đà điểu (trứng, thịt, lông, da...).....	27
1.2. Tình hình nghiên cứu trong và ngoài nước	29
1.2.1. Tình hình nghiên cứu trong nước.....	29
1.2.2. Tình hình nghiên cứu ngoài nước	32

Chương 2. ĐỐI TƯỢNG, NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP

NGHIÊN CỨU	37
2.1. Đối tượng, địa điểm và thời gian nghiên cứu	37
2.1.1. Đối tượng nghiên cứu.....	37
2.1.2. Địa điểm nghiên cứu	37
2.1.3. Thời gian nghiên cứu	37
2.2. Nội dung nghiên cứu.....	37
2.2.1. Trên đàn đà điều sinh sản.....	37
2.2.2. Trên đàn đà điều nuôi thịt	37
2.3. Phương pháp nghiên cứu và xác định các chỉ tiêu nghiên cứu.....	38
2.3.1. Phương pháp bố trí thí nghiệm.....	38
2.3.2. Các chỉ tiêu nghiên cứu và công thức xác định các chỉ tiêu	39
2.3.3. Phương pháp xử lý số liệu.....	43
Chương 3. KẾT QUẢ VÀ THẢO LUẬN	44
3.1. Kết quả nghiên cứu trên đàn đà điều bố mẹ.....	44
3.1.1. Tỷ lệ nuôi sống của đà điều con, dò, hậu bị.....	44
3.1.2. Sinh trưởng tích lũy của đà điều bố mẹ	46
3.2. Giai đoạn sinh sản	48
3.2.1. Tuổi thành thực về tính và đẻ quả trứng đầu tiên	48
3.2.2. Năng suất sinh sản của đà điều mái theo năm tuổi	49
3.2.3. Các chỉ tiêu trứng ấp	50
3.2.4. Đánh giá sự thích nghi của đà điều sinh sản nuôi tại Bắc Kạn.....	54
3.3. Kết quả theo dõi các chỉ tiêu trên đàn đà điều nuôi thịt	55
3.3.1. Sức kháng bệnh của đà điều thịt	55
3.3.2. Sinh trưởng tích lũy qua các tháng tuổi	56
3.3.3. Sinh trưởng tuyệt đối qua các giai đoạn tuổi	58
3.3.4. Sinh trưởng tương đối	60
3.3.5. Thu nhận và chuyên hóa thức ăn	61

3.3.6. Tiêu tốn thức ăn qua các giai đoạn tuổi	63
3.3.7. Chi phí thức ăn trên 1 kg khối lượng sống.....	64
3.3.8. Kết quả mổ khảo sát đánh giá khả năng cho thịt	65
3.3.9. Đánh giá khả năng thích nghi của đà điểu nuôi thịt tại Bắc Kạn.....	67
KẾT LUẬN, TỒN TẠI VÀ ĐỀ NGHỊ	69
1. Kết luận	69
2. Tồn tại	69
3. Đề nghị	70
TÀI LIỆU THAM KHẢO	71
MỘT SỐ HÌNH ẢNH MINH HỌA	76

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

CS	:	Cộng sự
ĐĐ	:	Đà điều
ĐVT	:	Đơn vị tính
KL	:	Khối lượng
LTĂTN	:	Lô thức ăn thí nghiệm
MN	:	Mới nở
NS	:	Năng suất
PTNT	:	Phát triển nông thôn
TĂ	:	Thức ăn
TBKT	:	Thiết bị kỹ thuật
T.C.V.N	:	Tiêu chuẩn Việt nam
TTĂ	:	Tỷ trọng thức ăn

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 1.1: Số lượng đà điểu nuôi trên thế giới qua các giai đoạn	6
Bảng 1.2: Số lượng đà điểu ở một số nước trên thế giới năm 1996	7
Bảng 1.3: Lợi thế về giá trị dinh dưỡng của thịt đà điểu	27
Bảng 3.1: Tỷ lệ nuôi sống giai đoạn mới nở đến 24 tháng tuổi.....	44
Bảng 3.2: Khối lượng tích lũy qua các giai đoạn tuổi	46
Bảng 3.3: Tuổi thành thực sinh dục của đà điểu bố mẹ	48
Bảng 3.4: Năng suất sinh sản theo tuổi của đà điểu mái.....	49
Bảng 3.5: Một số chỉ tiêu trứng ấp theo tuổi đẻ của đà điểu	52
Bảng 3.6: Một số chỉ tiêu trứng ấp theo khối lượng trứng	53
Bảng 3.7: So sánh một số chỉ tiêu sinh lý sinh dục, năng suất sinh sản của đà điểu nuôi tại Bắc Kạn với một số vùng khác	54
Bảng 3.8: Tỷ lệ nuôi sống qua các tháng tuổi.....	55
Bảng 3.9: Sinh trưởng tích lũy của đà điểu trống, mái	56
Bảng 3.10: Sinh trưởng tuyệt đối của đà điểu từ mới nở đến 12 tháng tuổi.....	58
Bảng 3.11: Sinh trưởng tương đối của đà điểu (%)	60
Bảng 3.12: Lượng thức ăn thu nhận của đà điểu	62
Bảng 3.13: Tiêu tốn thức ăn/kg tăng KL qua các giai đoạn	63
Bảng 3.14: Chi phí thức ăn /kg tăng khối lượng.....	64
Bảng 3.15: Kết quả mổ khảo sát đà điểu lúc 12 tháng tuổi	65
Bảng 3.17: So sánh một số chỉ tiêu sinh trưởng, năng suất thịt của đà điểu nuôi tại Bắc Kạn với một số vùng khác	67

DANH MỤC CÁC HÌNH

Hình 1.1: Ống dẫn trứng đường sinh sản của đà điểu mái.....	16
Hình 3.1: Đồ thị khối lượng tích lũy qua các giai đoạn tuổi.....	47
Hình 3.2: Biểu đồ tỷ lệ đẻ của đà điểu mái theo tuổi.....	50
Hình 3.3: Một số chỉ tiêu trứng ấp theo tuổi đẻ của đà điểu.....	52
Hình 3.4: Sinh trưởng tích lũy của đà điểu trống và mái.....	57
Hình 3.5: Sinh trưởng tuyệt đối của đà điểu từ mới nở đến 12 tháng tuổi	59